

Liite Bilaga 1

Hyvinvointijaoston talousarvioesitys vuodelle 2024 ja suunnitelmakaudelle 2024–2026 sekä sitovat tavoitteet / Välfärdssektionens budgetförslag för år 2024 och planeringsperiod 2024–2026 samt bindande mål

Tulosalue: Hyvinvointipalvelut
Vastuuhenkilö: Toimialajohtaja

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2024–2026
Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2024

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalvelut

	1 000 €	TA 2023	TAEVK 2024	TAEKJ2024	TAE2024	TA 2024	TS2025	TS2026
sis.+ ulk.erät								
Tuloarvio		3 088	3 309					
Määräraha		-4 177	-4 588					
Toimintakate	Netto	-1 112	-1 277	0	0	0	0	0

Hyvinvoinnin edistäminen

Kuntalaki määrittelee kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtimisen keskeiseksi kunnan perustehtäväksi. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) tavoitteina on parantaa kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta arjen ympäristöissä. HYTE-työllä edistetään oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisuutta ja asukkaiden mahdollisuuksia osallisuuteen. Sillä ehkäistään hyvinvointi- ja terveyseroja, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä sekä edistetään tietoon perustuvien ehkäisevien toimintatapojen ja mallien käyttöä. Näin tuetaan sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväen Sipoon kunnan kehitystä.

Sipoon kunnan HYTE-toiminnan koordinoituvastuu kuuluu Arjen ja vapaa-ajan toimialalle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutetaan kunnan kaikkien toimialojen yhteistyönä. Lainsäädäntö edellyttää, että kunta toimii aktiivisessa yhteistyössä Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi HYTE-yhteistyötä tehdään Itä-Uudenmaan muiden kuntien, alueen kolmannen sektorin, valtiovalan ja elinkeinoelämän kanssa.

Maahanmuuttopalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2024–2026

Kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien kotouttamisessa. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalvelut on toiminut vuonna 2023 nykyisessä muodossaan ensimmäistä vuottaan kunnalla. 1.1.2023 hyvinvointialueen käynnistyessä siirtyivät hyvinvointialueille sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen maahanmuuttajapalveluiden asiakkaille.

Sipoon kunta vastaa lain mukaisesti kotoutumisen kokonaisuudesta ja sen koordinoinnista. Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluihin kuuluu maahanmuuttokoordinaattori sekä 1.9.2023 alkaen ohjaaja. Ohjaajan palkkakustannuksiin Sipoon kunta on saanut avustusta Työ- ja elinkeinoministeriöltä vuosien 2023–2025 osalta yhteensä 55 600 €.

Valmistettava työ- ja elinkeinouudistus vaikuttaa myös Sipoon maahanmuuttajapalveluiden toimintaan vuosina 2024–2026, kun esimerkiksi kotokoulutukset siirtyvät kuntien/työllisyysalueiden järjestettäväksi. Syntyvää kuluja korvataan uusilla kunnille maksettavilla valtionosuustehtävillä, joissa on huomioitu kuntien vieraskielisten osuudet.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2024

Kiintiöpakolaisten määrissä ei ole odotettavissa muutosta. Vuonna 2024 Sipoon kunta vastaanottaa 15 kiintiöpakolaista. Määrä on sama kuin aiempina vuosinakin. On kuitenkin mahdollista, että vuoden 2023 kiintiöpakolaiserä saapuukin kuntaan vasta 2024 puolella. Kiintiöpakolaisten saapumisajankohta tarkentunee loppuvuoden 2023 aikana.

Ukrainalaisten pakolaisten tilanne voi vaikuttaa merkittävästi Sipoon kunnan maahanmuuttajapalveluiden toimintaan vielä vuonna 2024. Vastaanottokeskus lopetti toimintansa Sipoossa syksyn 2023 aikana. Aiemmin vastaanottokeskuksen asiakkaina olleista on siirtynyt kunnan asiakkaiksi 31.8.2023 mennessä jo 36 henkilöä. Lisää asiakkaita on odotettavissa vielä loppuvuoden 2023 ja alkuvuoden 2024 aikana jopa 20–30 henkilöä. Ukrainalaisten oleskelun jatkosta tiedetään toistaiseksi vasta maaliskuulle 2024 asti. Tämän jälkeen jatkosta päättää Euroopan Unionin neuvosto, mikäli sota tai muu humanitäärinen kriisi jatkuu Euroopassa.

Ukrainalaisten siirtyminen kunnan maahanmuuttajapalveluiden asiakkaaksi vaikuttaa merkittävästi osaltaan kyseisen palvelun toimintaan asiakasmäärien suurella kasvulla.

Ruokapalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset vuosina 2024–2026

Ruokapalvelujen tehtävänä on sipoolaisten lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen tarjoamalla monipuoliset ja tasapainoiset koululounaat ja varhaiskasvatuksen ateriat perusopetusta, lukiokoulutusta ja varhaiskasvatusta koskevien säädösten mukaisesti.

Lapsia ja nuoria osallistetaan toiminnan ja ruokalistan suunnitteluun erilaisin asiakaskyselyin ja –toimikunnin. Puistoruokailu siirtyy kesällä 2024 Arjen ja vapaa-ajan toimialan järjestettäväksi. Lisäksi ruokapalvelut tuottavat Kuntalan henkilöstöravintolan ruoan valmistamisesta.

Ravintola-ala kärsii yleisesti henkilöstöpulasta ja tämä vaikeuttaa myös ruokapalvelujen rekrytointeja Sipoossa.

Keskeiset muutokset toiminnassa ja niiden taloudelliset vaikutukset vuonna 2024–2026

Maailmanpoliittinen tilanne vaikuttaa yhä elintarvikkeiden, sähkön ja polttoaineiden hintaan ja hintakehitys on vaikeasti ennustettavissa. Lisäksi saatavuusongelmia voi esiintyä tiettyjen elintarvikkeiden kohdalla.

Aromi-toiminnanohjausjärjestelmä laajennuksen myötä käytetään laajemmin automatisoituja järjestelmiä, joka parantaa tuoteturvallisuutta, ravitsemuslaskelmia, talouden hallintaa ja asiakaslähtöistä palvelua.

Tällä hetkellä uusien raaka-aineiden tuotetiedot eivät päivitty automaattisesti Aromi reseptiikkaan, mikä on merkittävä tuoteturvallisuusriski. Kun tiedot päivittyvät automaattisesti, pystytään tehokkaammin ja turvallisemmin tarjoamaan juuri asiakkaan tarvitsemaa ravitsemusta. Lisäosan myötä ravitsemuslaskelmat saadaan laadittua nykyistä tarkemmin vertailluna Ruokaviraston ravitsemus- ja ruokasuositukseen. Lisäosan käyttöönotto mahdollistaa myös ateriakokonaisuuksien todellisten hintojen laskemisen reaaliajassa.

Tunnusluvut vuonna 2024

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Keittiöt, valmistus + jakelu	3+25	3+23	2+23	2+24
Kouluruokailuun osallistujat	614 572	606 300	682 922	586 936
Kouluruokailuun osallistujat keskimäärin/päivä	3 269	3 225	3 633	3 122
Koululounaan kustannus, €	2,70	2,70	2,89	2,95

Päiväkotilounaan kustannus, € 3,25 2,85 2,89 2,95

Strategian toteuttaminen, sitovat tavoitteet vuodeksi 2024

Arjen ja vapaa-ajan toimialan sitovat tavoitteet on laadittu huomioiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin. Se on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen.

TULOSALUE: Hyvinvointipalvelut

<i>Hyvinvoinnin edistäminen HYTE-kerroin</i>	Vuoden aikana kaatumisen tai putoamisen vuoksi sairaanhoitoa saaneiden 65 vuotta täyttäneiden potilaiden hoitajaksojen lukumäärän edellisvuotta pienempi (vaikuttaa Hyte-kertoimeen).	Tilasto: Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä.	
	Toteutuma (OVK, TP)		
<i>Hyvinvoinnin edistäminen HYTE-kerroin</i>	Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa. (vaikuttaa Hyte-kertoimeen)	Liikunta kunnan toiminnassa-tiedonkeruu (painotettu arvo TeaViisarissa)	
	Toteutuma (OVK, TP)		
<i>Hyvinvoinnin edistäminen HYTE-kerroin</i>	Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin. (vaikuttaa Hyte-kertoimeen)	Liikunta kunnan toiminnassa-tiedonkeruu (painotettu arvo TeaViisarissa)	
	Toteutuma (OVK, TP)		
<i>Ruokapalvelut HYTE-kerroin</i>	Kouluissa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä. (vaikuttaa Hyte-kertoimeen)	Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen peruskouluissa – tiedonkeruu (painotettu arvo TeaViisarissa)	
	Toteutuma (OVK, TP)		